

Κ.Α. 510.10

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
ΓΕΝ. Δ/ΝΣΗ ΤΕΛΩΝΕΙΩΝ & Ε.Φ.Κ.
Δ/ΝΣΗ 19^η ΤΕΛ. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ
ΤΜΗΜΑ Α΄**

Αθήνα, 6 Δεκεμβρίου 2011

Αρ. Πρωτ.: **Δ19Α 5050941ΕΞ2011**

Ταχ. Δ/ση : Καρ. Σερβίας 10
101 84 Αθήνα
Πληροφορίες : Δ. Μπουρικός
Τηλέφωνο : 210 6987455
FAX : 210 6987450
Email : d19diadi@otenet.gr

ΠΡΟΣ: Ως Πίνακας Αποδεκτών

- ΘΕΜΑ : Κατευθυντήριες Οδηγίες της Ευρ. Επιτροπής για την εφαρμογή του Καν. 765/2008 περί ελέγχου πιστότητας των εισαγόμενων εμπορευμάτων**
**ΣΧΕΤ. : 1) Η αριθμ. Δ19Α 5009396ΕΞ2011/25-2-2011 ΕΔΥΟ «Έλεγχος πιστότητας...»
2) Ευρ. Επιτροπή/ TAXUD, «Κατευθυντήριες Οδηγίες για τους ελέγχους κατά την εισαγωγή στον τομέα της ασφάλειας και της συμμόρφωσης των προϊόντων»**

Σε συνέχεια της ανωτέρω, υπό σημείο 1), σχετικής ΕΔΥΟ για τους ελέγχους πιστότητας των προϊόντων που εισάγονται από τρίτες χώρες προς τους κανόνες που ισχύουν για την ασφάλεια των προϊόντων: Κανονισμός 765/2008, σας κοινοποιούμε για γνώση και αποτελεσματικότερη εφαρμογή του εν λόγω κανονιστικού πλαισίου, σχετικές κατευθυντήριες οδηγίες της Ευρ. Επιτροπής (ανωτέρω υπό σημείο 2) σχετικό έγγραφο, βλ. συνημμένο). Συγκεκριμένα, σας κοινοποιούμε τμήμα του γενικού μέρους των προαναφερόμενων οδηγιών που αφορούν κατευθυντήριες γραμμές για την ορθότερη και αποτελεσματικότερη εφαρμογή του Καν. 765/2008. Το ειδικό μέρος των οδηγιών και αναλυτικότερα στοιχεία για την διαδικασία ελέγχου συγκεκριμένων ομάδων προϊόντων θα σας κοινοποιηθούν από την αρμόδια Δ33η Ελέγχου Τελωνείων.

Αναλυτικότερα, επισημαίνουμε τα εξής:

1. Ο Καν. 765/2008 αποτελεί το **οριζόντιο κανονιστικό πλαίσιο** για τους ελέγχους των εισαγόμενων προϊόντων για σκοπούς ασφάλειας και συμμόρφωσης (*«ο κανονισμός προβλέπει ένα πλαίσιο για τον έλεγχο των προϊόντων από τρίτες χώρες»*), όπως σας έχει κοινοποιηθεί με την ανωτέρω υπό σημείο 1) σχετική ΕΔΥΟ.

Στην εν λόγω ΕΔΥΟ, υπάρχει ο Πίνακας αρ.2) με τη σχετική νομοθεσία για επιμέρους κατηγορίες προϊόντων (υποχρεωτική σήμανση CE) και τις κατ' αντιστοιχία εθνικές καθ' ύλη αρμόδιες αρχές.

2. Κατά κανόνα, **οι τελωνειακές αρχές έχουν τις ακόλουθες αρμοδιότητες** βάσει των άρθρων 27 και 28 του Καν. 765/2008:

2.1. Να αναστέλλουν τη θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία ενός εμπορεύματος, όταν

- το προϊόν εμφανίζει χαρακτηριστικά τα οποία μπορούν να δημιουργήσουν σοβαρές υπόνοιες ως προς την ύπαρξη σοβαρού κινδύνου για την υγεία και την ασφάλεια, το περιβάλλον ή οποιαδήποτε άλλο θέμα δημόσιου συμφέροντος (**άρθρο 27 παρ.3α**),,

- το προϊόν δεν συνοδεύεται από την έγγραφη ή ηλεκτρονική τεκμηρίωση που απαιτείται από τη σχετική κοινοτική νομοθεσία εναρμόνισης ή δεν φέρει επισήμανση σύμφωνα με την εν λόγω νομοθεσία (**άρθρο 27 παρ.3β**), και

- το προϊόν φέρει πλαστή ή παραπλανητική σήμανση CE (**άρθρο 27 παρ.3γ**).

2.2. Να μην επιτρέπουν τη θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία εμπορευμάτων που αναφέρονται στα άρθρα 29 παρ.1 και 2, δηλαδή όταν οι αρμόδιες αρχές αποφασίζουν απαγόρευση της διάθεσης του προϊόντος λόγω σοβαρού κινδύνου (*επικίνδυνα προϊόντα*) ή μη συμμόρφωσης (*μη συμμορφούμενα προϊόντα*).

Περαιτέρω, διευκρινίζεται ότι η αναστολή από τις τελωνειακές αρχές της θέσης σε ελεύθερη κυκλοφορία εμπορευμάτων, σύμφωνα με τα προαναφερόμενα στο σημείο 2.1., *αίρεται αυτοδίκαια με τη συμπλήρωση της τρίτης εργάσιμης ημέρας από την πράξη αναστολής*, εάν αυτή παρέλθει άπρακτη από πλευράς εθνικής αρχής εποπτείας της αγοράς, δηλ. αν η εθνική αρμόδια αρχή δεν κοινοποιήσει σχετικά στο τελωνείο για τη μεταχείριση του εν λόγω εμπορεύματος, τηρουμένων των λοιπών τελωνειακών και άλλων διατυπώσεων. Ωστόσο, επισημαίνουμε ότι εντός του τριημέρου, η εθνική αρχή εποπτείας της αγοράς μπορεί να αποφασίσει την περαιτέρω αναστολή θέσης σε ελεύθερη κυκλοφορία, αφού κοινοποιήσει σχετικά στο εμπλεκόμενο τελωνείο και μέχρι την οριστική απόφασή της.

4. Οι **εθνικές καθ' ύλη αρμόδιες αρχές εποπτείας της αγοράς** είναι αρμόδιες να καθορίσουν αν τα εμπορεύματα προς θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία πληρούν τις απαιτήσεις της κοινοτικής νομοθεσίας εναρμόνισης και να κοινοποιήσουν έγκαιρα την απόφασή τους στις τελωνειακές αρχές.

Η Υπηρεσία μας, προς διευκόλυνση τόσο των τελωνειακών αρχών όσο και των εθνικών αρχών εποπτείας της αγοράς έχει συστήσει τη χρήση συγκεκριμένου Πληροφοριακού Δελτίου (Παράρτημα I της ανωτέρω υπό σημείο1) ΕΔΥΟ) στο οποίο εμφανίζονται τόσο τα στοιχεία του ελεγχόμενου φορτίου όσο και η απόφαση της αρμόδιας αρχής εποπτείας της αγοράς.

5. Ο **εισαγωγέας** φέρει την ευθύνη εξασφάλισης της συμμόρφωσης του εισαγόμενου εμπορεύματος. Ως εκ τούτου, πριν την είσοδο των εμπορευμάτων στο τελωνειακό έδαφος και την υποβολή της διασάφησης για την υπαγωγή τους στο καθεστώς της θέσης σε ελεύθερη κυκλοφορία, ο εισαγωγέας διασφαλίζει ότι το εισαγόμενο προϊόν έχει υποστεί κατάλληλη αξιολόγηση συμμόρφωσης, έχει καταρτιστεί κατάλληλη τεχνική τεκμηρίωση και φέρει σήμανση συμμόρφωσης, όπου απαιτείται.

6. Τέλος, **οι τελωνειακές αρχές συνεργάζονται με τις αρχές εποπτείας της αγοράς**, στη βάση των παρεχόμενων από αυτές, πληροφοριών σχετικά με τις κατηγορίες προϊόντων για τα οποία έχει διαπιστωθεί σοβαρός κίνδυνος ή μη συμμόρφωση και αναλόγως προσανατολίζουν την προσοχή τους.

Ακριβές αντίγραφο

Ο Τμηματάρχης

Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ α.α.

Σ. ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗ

Συν.:

Ευρ. Επιτροπή/ TAXUD, «Κατευθυντήριες Οδηγίες για τους ελέγχους κατά την εισαγωγή στον τομέα της ασφάλειας και της συμμόρφωσης των προϊόντων» (σελ. 9)

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ασφάλεια, διευκόλυνση των συναλλαγών και διεθνής συντονισμός
Προστασία των πολιτών και άσκηση των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας

Κατευθυντήριες γραμμές για τους ελέγχους κατά την εισαγωγή στον τομέα της ασφάλειας και της συμμόρφωσης των προϊόντων

Οι κατευθυντήριες γραμμές δεν αποτελούν νομικά δεσμευτική πράξη και έχουν επεξηγηματικό και επικουρικό χαρακτήρα

Γενικό μέρος

Πίνακας περιεχομένων

1. Εισαγωγή
2. Σκοπός, στόχοι και στοχευόμενο κοινό των κατευθυντηρίων γραμμών
 - 2.1 Σκοπός
 - 2.2 Στόχοι
 - 2.3 Στοχευόμενο κοινό
3. Επισκόπηση της νομοθεσίας της ΕΕ και αποσαφήνιση των νομικών απαιτήσεων και του πεδίου εφαρμογής των συνοριακών ελέγχων
 - 3.1 Σχετικοί ορισμοί
 - 3.2 Νομικές απαιτήσεις
 - 3.2.1. *Διατάξεις που προβλέπονται στον κοινοτικό τελωνειακό κώδικα σχετικά με τους τελωνειακούς ελέγχους*
 - 3.2.2. *Έλεγχοι των προϊόντων που εισέρχονται στην αγορά της ΕΕ οι οποίοι διενεργούνται από τα τελωνεία κατ' εφαρμογή των άρθρων 27 έως 29 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 765/2008*
 - 3.3 Κύριες υποχρεώσεις των εμπλεκόμενων οικονομικών φορέων
 - 3.4 Διευκρίνιση σχετικά με την περίοδο των «τριών εργάσιμων ημερών» που αναφέρεται στο άρθρο 28 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 765/2008

1. Εισαγωγή

Το άρθρο 1 παράγραφος 2 του κανονισμού 765/2008¹ προβλέπει ότι το πλαίσιο για την εποπτεία της αγοράς της ΕΕ εξασφαλίζει «... ένα υψηλό επίπεδο προστασίας των δημόσιων συμφερόντων, όπως η υγεία και η ασφάλεια γενικά, η υγεία και η ασφάλεια στο χώρο εργασίας, η προστασία των καταναλωτών, η προστασία του περιβάλλοντος και η δημόσια ασφάλεια». Όλα τα προϊόντα που διατίθενται στην αγορά της ΕΕ, ανεξάρτητα από το εάν έχουν παραχθεί στην ΕΕ ή σε τρίτη χώρα, πρέπει να ανταποκρίνονται στον στόχο αυτό. Ως εκ τούτου, ο κανονισμός προβλέπει επίσης ένα πλαίσιο για τον έλεγχο των προϊόντων από τρίτες χώρες.

Ο πιο αποτελεσματικός τρόπος να εξασφαλιστεί η μη διάθεση στην αγορά εισαγόμενων προϊόντων που δεν είναι ασφαλή² ή δεν ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις της νομοθεσίας είναι να διενεργούνται οι ενδεικνυόμενοι έλεγχοι πριν από τη θέση των εν λόγω προϊόντων σε ελεύθερη κυκλοφορία. Αυτό απαιτεί τη συμμετοχή των τελωνειακών υπηρεσιών, οι οποίες είναι και οι μόνες που έχουν πλήρη εικόνα των εμπορικών ροών στα εξωτερικά σύνορα της ΕΕ. Επιπλέον, απαιτείται ομοιόμορφη εφαρμογή των διατάξεων της ΕΕ σχετικά με τους ελέγχους για την ασφάλεια και τη συμμόρφωση των προϊόντων. Τούτο μπορεί να επιτευχθεί μέσω της συστηματικής συνεργασίας μεταξύ των αρχών εποπτείας της αγοράς (ΑΕΑ)³ και των τελωνειακών αρχών. Με τον τρόπο αυτό θα διασφαλιστεί η ισότιμη προστασία των πολιτών της ΕΕ αφού τα εμπορεύματα, από τη στιγμή που τίθενται σε ελεύθερη κυκλοφορία, μπορούν να κυκλοφορούν ελεύθερα σε ολόκληρη την ενιαία αγορά.

Η Επιτροπή συντόνισε την εκπόνηση των κατευθυντήριων αυτών γραμμών, οι οποίες στηρίζονται σε εμπειρίες των εκπροσώπων των κρατών μελών σχετικά με τις διαδικασίες των τελωνειακών ελέγχων και την οργάνωση της διοικητικής συνεργασίας μεταξύ των τελωνειακών αρχών και των ΑΕΑ. Το εργαλείο αυτό θα δώσει στις τελωνειακές αρχές και στις ΑΕΑ τη δυνατότητα να ασκούν με ικανοποιητικό τρόπο τα καθήκοντά τους όσον αφορά την προστασία περισσότερων από 500 εκατομμύρια πολιτών.

Για να τεθούν στη διάθεση των αρχών οι γνώσεις που απαιτούνται για την αποτελεσματική άσκηση των αρμοδιοτήτων αυτών και για να διευκολυνθεί η εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 765/2008, η Επιτροπή, από κοινού με τα κράτη μέλη, συνέταξε τις εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές **για τελωνειακή χρήση** και για την ανάπτυξη της συνεργασίας μεταξύ των τελωνειακών αρχών και των ΑΕΑ.

Σκοπός των κατευθυντήριων γραμμών είναι να συνδράμουν τις τελωνειακές αρχές και τις ΑΕΑ στη βελτίωση των μεθόδων συνεργασίας και της ορθής διοικητικής πρακτικής. Ταυτόχρονα, οι κατευθυντήριες γραμμές επικεντρώνονται σε πρακτικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι τελωνειακές αρχές κατά τη διενέργεια των ελέγχων που σχετίζονται με την ασφάλεια και τη συμμόρφωση των προϊόντων.

Οι κατευθυντήριες γραμμές αποτελούνται από ένα γενικό και ένα ειδικό μέρος. Το γενικό μέρος είναι σημαντικό για την κατανόηση του συνόλου της σχετικής ισχύουσας νομοθεσίας της ΕΕ και ιδίως των

¹ Βλ. ΕΕΕΕ αριθ. L 218 της 13.8.2008, σελ. 30

² Βλ. οδηγία 95/2001, άρθρο 2 στοιχείο β)

³ Ο κατάλογος των εθνικών ΑΕΑ που κοινοποιήθηκε στην Επιτροπή από τα κράτη μέλη σύμφωνα με το άρθρο 17 του κανονισμού (ΕΚ) 765/2008 είναι διαθέσιμος στον κατωτέρω σύνδεσμο: http://ec.europa.eu/enterprise/policies/single-market-goods/regulatory-policies-common-rules-for-products/index_en.htm

υποχρεώσεων σχετικά με τους ελέγχους για την ασφάλεια και τη συμμόρφωση καθώς και τη συνεργασία μεταξύ των αρμόδιων εθνικών αρχών. Η εις βάθος γνώση του γενικού μέρους είναι επίσης ζωτικής σημασίας για την ορθή και αποτελεσματική εφαρμογή του ειδικού μέρους.

Το ειδικό μέρος των κατευθυντήριων γραμμών αποτελείται από δελτία πληροφοριών για επιμέρους ομάδες προϊόντων, καθώς και από καταστάσεις ελέγχου γι' αυτές τις μεμονωμένες ομάδες προϊόντων. Τα δελτία αυτά παρέχουν στους τελωνειακούς υπαλλήλους πλήρη και σφαιρική ενημέρωση για τη διευκόλυνση των ελέγχων σχετικά με την ασφάλεια και τη συμμόρφωση των προϊόντων. Οι κατευθυντήριες γραμμές δεν καλύπτουν τις περαιτέρω λεπτομερείς δράσεις που εμπίπτουν στην αποκλειστική αρμοδιότητα των ΑΕΑ σχετικά με την απόφαση απαγόρευσης ή περιορισμού της διάθεσης ενός προϊόντος στην αγορά.

Σημειωτέον ότι οι κατευθυντήριες γραμμές δεν αφορούν τους συνοριακούς ελέγχους που προβλέπονται σε συγκεκριμένα νομοθετήματα. Το παράρτημα των κατευθυντήριων γραμμών περιλαμβάνει ενδεικτικό κατάλογο των εν λόγω νομοθετημάτων.

Δεδομένου ότι οι διοικητικές δομές διαφέρουν μεταξύ των κρατών μελών, οι κατευθυντήριες γραμμές έχουν διατυπωθεί κατά μη δεσμευτικό τρόπο όσον αφορά την περιγραφή των ελέγχων ασφάλειας και συμμόρφωσης και των διαδικασιών συνεργασίας σε εθνικό επίπεδο και δεν μπορεί να θεωρηθούν υποχρεωτικές. Οι κατευθυντήριες γραμμές διατυπώνουν συστάσεις με βάση τις βέλτιστες πρακτικές και τις ανταλλαγές απόψεων μεταξύ των εμπειρογνομόνων και καθορίζουν τα στοιχεία που πρέπει να περιλαμβάνουν οι συμφωνίες μεταξύ των τελωνειακών αρχών και των ΑΕΑ.

2. Σκοπός, στόχοι και στοχευόμενο κοινό των κατευθυντήριων γραμμών

2.1 Σκοπός

Κύριος σκοπός των κατευθυντήριων γραμμών είναι η υποστήριξη των τελωνειακών αρχών και των ΑΕΑ για την αποτελεσματική εκτέλεση των καθηκόντων τους σύμφωνα με το άρθρο 15 παράγραφος 5 και τις διατάξεις των άρθρων 27 έως 29 («*Ελεγχοί των προϊόντων που εισέρχονται στην κοινοτική αγορά*») του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 765/2008, για τον καθορισμό των απαιτήσεων διαπίστευσης και εποπτείας της αγοράς όσον αφορά την εμπορία των προϊόντων, ο οποίος εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2010.

Οι κατευθυντήριες γραμμές αφορούν κυρίως την περίπτωση στην οποία οι τελωνειακές αρχές είναι «οι αρχές που είναι επιφορτισμένες με τον έλεγχο των εξωτερικών συνόρων» και πρέπει να συνεργαστούν με τις εθνικές ΑΕΑ. Αυτό απαιτεί την **υιοθέτηση μιας κοινής προσέγγισης** για τους ελέγχους από τις τελωνειακές αρχές όσον αφορά τις απαιτήσεις ασφάλειας των προϊόντων και την επίτευξη **καλής και στενής διοικητικής συνεργασίας και αποτελεσματικής επικοινωνίας μεταξύ των τελωνειακών αρχών και των ΑΕΑ**.

Επιπλέον, θα πρέπει να εξασφαλιστεί αποτελεσματική και αποδοτική συνεργασία, δεδομένου ότι υπάρχουν κράτη μέλη με περισσότερες από μία αρχές που είναι αρμόδιες για τον έλεγχο των εισαγωγών από την άποψη της ασφάλειας των προϊόντων. Στην περίπτωση αυτή, οι εν λόγω αρχές συνεργάζονται μεταξύ τους ανταλλάσσοντας πληροφορίες που σχετίζονται με τα καθήκοντά τους αλλά και με άλλους τρόπους, ανάλογα με την περίπτωση (άρθρο 27 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 765/2008).

2.2 Στόχοι

Κύριοι στόχοι των κατευθυντήριων γραμμών είναι να συμβάλουν στην τήρηση των σχετικών διατάξεων του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 765/2008 και ειδικότερα:

- να εξασφαλίσουν στις τελωνειακές αρχές και τις ΑΕΑ ένα εργαλείο που θα τις διευκολύνει στον εντοπισμό των μη ασφαλών ή μη συμμορφούμενων προϊόντων πριν αυτά τεθούν σε ελεύθερη κυκλοφορία.
- να δημιουργήσουν μια κατάλληλη, συνιστώμενη και, όπου είναι δυνατόν, ολοκληρωμένη προσέγγιση των ελέγχων για την ασφάλεια και τη συμμόρφωση των προϊόντων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 765/2008 σχετικά με τα εισαγόμενα προϊόντα.
- να ενθαρρύνουν την εφαρμογή αποτελεσματικών διαδικασιών ελέγχου με βάση τις αρχές διαχείρισης κινδύνων και τον καθορισμό κατάλληλων προφίλ κινδύνου.
- η ανταλλαγή εμπειριών και βέλτιστων πρακτικών στον τομέα των ελέγχων ασφάλειας και συμμόρφωσης των προϊόντων.
- να διατυπωθούν συστάσεις για την ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των τελωνειακών αρχών και των ΑΕΑ.

2.3 Στοχευόμενο κοινό

Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές απευθύνονται κυρίως στις τελωνειακές αρχές και τις ΑΕΑ στα κράτη μέλη που θα επωφεληθούν από τις συνιστώμενες διαδικασίες για τη διενέργεια ελέγχων για την ασφάλεια των προϊόντων κατά την εισαγωγή τους. Αυτό θα έχει θετικές επιπτώσεις στους οικονομικούς φορείς που τηρούν τις διατάξεις, και θα οδηγήσει σε αυξημένη προστασία για τους πολίτες της Ένωσης.

3. Επισκόπηση της νομοθεσίας της ΕΕ και αποσαφήνιση των νομικών απαιτήσεων και του πεδίου εφαρμογής των συνοριακών ελέγχων

3.1 Σχετικοί ορισμοί

Για τους σκοπούς των κατευθυντήριων γραμμών χρησιμοποιείται συγκεκριμένη ορολογία που ορίζεται στον κοινοτικό τελωνειακό κώδικα⁴, όπως:

- Τελωνειακοί έλεγχοι: συγκεκριμένες πράξεις των τελωνειακών αρχών με σκοπό την εξασφάλιση της ορθής εφαρμογής της τελωνειακής και άλλης νομοθεσίας που διέπει την είσοδο στην κοινοτική αγορά, όπως ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 765/2008.
- Παράδοση εμπορευμάτων: πράξη με την οποία οι τελωνειακές αρχές καθιστούν τα εμπορεύματα διαθέσιμα για τους σκοπούς που ορίζει το τελωνειακό καθεστώς στο οποίο υπάγονται.
- Θέση των εμπορευμάτων σε ελεύθερη κυκλοφορία: τελωνειακό καθεστώς το οποίο προσδίδει σε κάθε μη κοινοτικό εμπόρευμα τον τελωνειακό χαρακτήρα των κοινοτικών εμπορευμάτων και επιτρέπει την αποδέσμευσή του στην ενιαία αγορά. Συνεπάγεται την εφαρμογή των μέτρων εμπορικής πολιτικής, τη διεκπεραίωση των λοιπών διατυπώσεων που προβλέπονται για την εισαγωγή εμπορευμάτων καθώς και την επιβολή των νομίμως οφειλόμενων δασμών.
- Απλουστευμένο τελωνειακό καθεστώς: διαδικασία εκτελωνισμού στον οριζόμενο από τον εισαγωγέα τόπο και η διαδικασία απλουστευμένης διασάφησης, όπως ορίζεται κατωτέρω.

⁴ Βλ. ΕΕΕΕ αριθ. L 302 της 19.10.1992, σ. 1–50

- Διαδικασία απλουστευμένης διασάφησης: οι τελωνειακές αρχές μπορούν να επιτρέπουν σε οποιονδήποτε να υπαγάγει τα εμπορεύματά του σε τελωνειακό καθεστώς με απλουστευμένη διασάφηση, στην οποία είναι δυνατόν να παραλείπονται ορισμένα από τα στοιχεία και τα συνοδευτικά έγγραφα που απαιτούνται για τη συνήθη διασάφηση.

- Διαδικασία εκτελωνισμού στον οριζόμενο από τον εισαγωγέα τόπο: επιτρέπει την υπαγωγή των εμπορευμάτων στο συγκεκριμένο τελωνειακό καθεστώς στις εγκαταστάσεις του ενδιαφερομένου ή σε άλλο τόπο που ορίζεται ή εγκρίνεται από τις τελωνειακές αρχές. Η διαδικασία αυτή περιγράφεται στο άρθρο 253 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2454/1993⁵ και επιτρέπει στους οικονομικούς φορείς που έχουν εξουσιοδοτηθεί για τον σκοπό αυτό να μην προσκομίζουν τα εμπορεύματα στις τελωνειακές αρχές κατά τη διασάφησή τους για θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία.

- Ενιαία άδεια για απλουστευμένες διαδικασίες, επισήμως γνωστή ως Ενιαία Ευρωπαϊκή Άδεια (ΕΕΑ): το καθεστώς που επιτρέπει σε έναν οικονομικό φορέα να λάβει άδεια σε ένα κράτος μέλος (ΚΜ) για όλες τις μη κοινοτικές εισαγωγές και εξαγωγές εμπορευμάτων σε ολόκληρη την Κοινότητα. Αυτό επιτρέπει στους οικονομικούς φορείς να συγκεντρώνουν τις λογιστικές καταχωρίσεις και την καταβολή των τελωνειακών δασμών για όλες τις συναλλαγές στο κράτος μέλος αδειοδότησης, παρόλο που ο φυσικός έλεγχος και η παραλαβή των εμπορευμάτων μπορεί να λάβει χώρα σε άλλο κράτος μέλος.

- Υπαγωγή μη κοινοτικών εμπορευμάτων σε τελωνειακό καθεστώς διαφορετικό από τη θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία: πρόκειται για τα καθεστώτα διαμετακόμισης, τελωνειακής αποταμίευσης, τελειοποίησης προς επανεξαγωγή, μεταποίησης υπό τελωνειακό έλεγχο ή προσωρινής αποδοχής.

Στις κατευθυντήριες γραμμές χρησιμοποιείται συγκεκριμένη ορολογία που ορίζεται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 765/2008 όπως:

- διάθεση στην αγορά: η πρώτη φορά κατά την οποία ένα προϊόν καθίσταται διαθέσιμο στην κοινοτική αγορά.

- διαθεσιμότητα στην αγορά: κάθε προσφορά προϊόντος για διανομή, κατανάλωση ή χρήση στην κοινοτική αγορά στο πλαίσιο εμπορικής δραστηριότητας, είτε έναντι αντιτίμου είτε δωρεάν.

- κατασκευαστής: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που κατασκευάζει ένα προϊόν ή που αναθέτει σε άλλους τον σχεδιασμό ή την κατασκευή ενός προϊόντος και διοχετεύει στην αγορά το προϊόν αυτό υπό την επωνυμία ή το εμπορικό σήμα του.

- εξουσιοδοτημένος αντιπρόσωπος: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, εγκατεστημένο στην Κοινότητα, που έχει λάβει γραπτή εντολή από τον κατασκευαστή να ενεργεί εξ ονόματός του για την εκτέλεση συγκεκριμένων καθηκόντων σχετικών με τις υποχρεώσεις του κατασκευαστή υπό την οικεία κοινοτική νομοθεσία.

- εισαγωγέας: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο εγκατεστημένο στην Κοινότητα που διαθέτει προϊόν τρίτης χώρας στην κοινοτική αγορά.

- εποπτεία της αγοράς: δραστηριότητες που διεξάγονται και μέτρα που λαμβάνονται από δημόσιες αρχές προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι τα προϊόντα συμμορφώνονται προς τις απαιτήσεις τις οποίες ορίζει η σχετική

⁵ Βλ. ΕΕΕΕ αριθ. L 253 της 11.10.1993, σ. 1-766

κοινοτική νομοθεσία εναρμόνισης και δεν θέτουν σε κίνδυνο την υγεία, την ασφάλεια ή άλλες πτυχές της προστασίας του δημόσιου συμφέροντος.

- αρχή εποπτείας της αγοράς: η αρχή ή οι αρχές κάθε κράτους μέλους που είναι αρμόδιες για την πραγματοποίηση της εποπτείας της αγοράς στην επικράτειά του.

- σήμανση CE: σήμανση με την οποία ο κατασκευαστής δηλώνει ότι το προϊόν συμμορφώνεται προς τις εφαρμοστέες απαιτήσεις της κοινοτικής νομοθεσίας εναρμόνισης που προβλέπει τη επίθεση της σήμανσης.

- κοινοτική νομοθεσία εναρμόνισης: κάθε κοινοτική νομοθεσία η οποία εναρμονίζει τους όρους εμπορίας των προϊόντων. - «εναρμονισμένο πρότυπο»: πρότυπο που εκδίδει ένας από τους ευρωπαϊκούς οργανισμούς τυποποίησης που απαριθμούνται στο Παράρτημα I της οδηγίας 98/34/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Ιουνίου 1998, για την καθιέρωση διαδικασίας πληροφόρησης στον τομέα των τεχνικών προτύπων και κανονισμών και των κανόνων σχετικά με τις υπηρεσίες της κοινωνίας των πληροφοριών [10] με βάση αίτημα που υποβάλλει η Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 6 της εν λόγω οδηγίας.

Σημειωτέον ότι η έννοια της θέσης σε ελεύθερη κυκλοφορία είναι διαφορετική από την έννοια της διάθεσης στην αγορά.

Δεν νοείται διάθεση ενός προϊόντος στην αγορά όταν δεν έχει (ακόμη) τεθεί σε ελεύθερη κυκλοφορία από τις τελωνειακές αρχές, ή όταν έχει υπαχθεί σε άλλο τελωνειακό καθεστώς (για παράδειγμα διαμετακόμισης, αποταμίευσης ή προσωρινής αποδοχής), ή είναι σε ελεύθερη ζώνη.

3.2 Νομικές απαιτήσεις

3.2.1. Διατάξεις που προβλέπονται στον κοινοτικό τελωνειακό κώδικα σχετικά με τους τελωνειακούς ελέγχους

Το γενικό νομικό πλαίσιο για την παρακολούθηση και τους ελέγχους των μη κοινοτικών εμπορευμάτων από τις τελωνειακές αρχές καθορίζεται στον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 2913/92 (Κοινοτικός Τελωνειακός Κώδικας) και στον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 2454/93 (διατάξεις εφαρμογής του κοινοτικού τελωνειακού κώδικα). Ο κοινοτικός τελωνειακός κώδικας αναφέρεται στους γενικούς κανόνες και διαδικασίες που ισχύουν για τα εμπορεύματα που εισέρχονται ή εξέρχονται από το τελωνειακό έδαφος της ΕΕ και ορίζει ότι οι τελωνειακές αρχές είναι κατά κύριο λόγο αρμόδιες για την εποπτεία των διεθνών εμπορικών συναλλαγών της ΕΕ και πρέπει να εφαρμόζουν μέτρα για την προστασία της ΕΕ από το αθέμιτο και παράνομο εμπόριο. Οι τελωνειακές αρχές είναι αρμόδιες για την ασφάλεια της ΕΕ και των κατοίκων της, ενδεχομένως σε στενή συνεργασία με άλλες αρχές και χωρίς να θίγονται οι αρμοδιότητες που έχουν ανατεθεί σε εθνικό επίπεδο όσον αφορά τους συνοριακούς ελέγχους. Οι τελωνειακές αρχές μπορούν να προβαίνουν σε όλους τους τελωνειακούς ελέγχους που κρίνουν απαραίτητους, οι οποίοι πρέπει να στηρίζονται στην ανάλυση κινδύνου.

3.2.2. Έλεγχοι ασφάλειας και συμμόρφωσης των προϊόντων που εισέρχονται στην αγορά της ΕΕ οι οποίοι διενεργούνται από τις τελωνειακές αρχές κατ' εφαρμογή των άρθρων 1 (παράγραφοι 2 και 3) και 27 έως 29 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 765/2008

Με τη δημιουργία της Ενιαίας Αγοράς το 1992, θεσπίστηκαν κοινές διατάξεις σχετικά με τους ελέγχους συμμόρφωσης με τους κανόνες ασφάλειας των προϊόντων που εισάγονται από τρίτες χώρες όσον αφορά την αναστολή της αποδέσμευσης των εμπορευμάτων από τις τελωνειακές αρχές. Με τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 339/93 του Συμβουλίου, της 8ης Φεβρουαρίου 1993⁶, προβλέφθηκε η συμμετοχή των ΑΕΑ στους ελέγχους αυτούς. Επιπλέον, με την απόφαση 93/583/ΕΟΚ⁷ καταρτίστηκε κατάλογος προτεραιότητας των προϊόντων που πρέπει να υποβάλλονται σε τελωνειακούς ελέγχους και αναστολή της αποδέσμευσης των εμπορευμάτων. Οι διατάξεις αυτές καταργήθηκαν με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 765/2008 ο οποίος, ωστόσο, διέυρνε το πεδίο εφαρμογής τους και συμπεριέλαβε τις κυριότερες διατάξεις του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 339/93 του Συμβουλίου, και ειδικότερα εκείνες που αφορούν την αναστολή της αποδέσμευσης των εμπορευμάτων.

Ο νέος αυτός κανονισμός θεσπίζει σαφές νομικό πλαίσιο για τους ελέγχους των προϊόντων που εισέρχονται στην αγορά της ΕΕ και σαφείς υποχρεώσεις των αρμόδιων εθνικών αρχών, π.χ. τελωνειακών αρχών. Αυτό συνεπάγεται την ανάγκη για μια πιο δυναμική προσέγγιση όσον αφορά τους ελέγχους των εισαγόμενων εμπορευμάτων ως προς τις απαιτήσεις ασφάλειας των προϊόντων. Απαιτεί από τις αρχές που είναι επιφορτισμένες με την εφαρμογή της νομοθεσίας να διενεργούν τους ενδεδειγμένους ελέγχους όσον αφορά τα χαρακτηριστικά των προϊόντων, στην κατάλληλη κλίμακα, από τη στιγμή της εισόδου στην ΕΕ και πριν από τη θέση τους σε ελεύθερη κυκλοφορία.

Κατά κανόνα, οι τελωνειακές αρχές έχουν τις ακόλουθες αρμοδιότητες βάσει των άρθρων 27 και 28 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 765/2008:

- να αναστέλλουν την αποδέσμευση ενός προϊόντος όταν υπάρχει υπόνοια ότι παρουσιάζει σοβαρό κίνδυνο για την υγεία ή την ασφάλεια και/ή δεν ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις της νομοθεσίας εναρμόνισης της ΕΕ ή δεν πληροί τις απαιτήσεις τεκμηρίωσης και επισήμανσης (άρθρο 27 παράγραφος 3).
- να μην επιτρέπουν τη θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία για τους λόγους που αναφέρονται στο άρθρο 29 παράγραφοι 1 και 2.
- να επιτρέπουν τη θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία για τα προϊόντα που πληρούν τις απαιτήσεις της σχετικής ενωσιακής νομοθεσίας.

Σε περίπτωση αναστολής της θέσης σε ελεύθερη κυκλοφορία, τα τελωνεία πρέπει να το κοινοποιήσουν αμέσως στις αρμόδιες εθνικές ΑΕΑ, οι οποίες έχουν στη διάθεσή τους τρεις εργάσιμες ημέρες (βλ. επίσης 3.4) για να διεξαγάγουν προκαταρκτική έρευνα σχετικά με τα προϊόντα και να αποφασίσουν:

- αν μπορούν να αποδεσμευτούν εφόσον δεν παρουσιάζουν σοβαρό κίνδυνο για την υγεία και την ασφάλεια ή δεν μπορούν να θεωρηθούν ότι παραβιάζουν τη νομοθεσία εναρμόνισης της ΕΕ

⁶ Βλ. ΕΕΕΕ αριθ. L 40 της 17.02.1993, σ. 1

⁷ Βλ. ΕΕΕΕ αριθ. L 279 της 12.11.1993, σ. 41

- αν δεν πρέπει να αποδεσμευτούν εφόσον απαιτούνται περαιτέρω έλεγχοι⁸ για την εξακρίβωση της ασφάλειας και της συμμόρφωσής τους.

Η απόφαση για την αποδέσμευση ή την αναστολή της αποδέσμευσης των εμπορευμάτων εμπίπτει στις αρμοδιότητες των τελωνειακών αρχών. Οι ΑΕΑ είναι αρμόδιες να καθορίσουν αν τα εμπορεύματα προς θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία πληρούν τις απαιτήσεις της ενωσιακής νομοθεσίας εναρμόνισης και να κοινοποιήσουν έγκαιρα την απόφασή τους στις τελωνειακές αρχές.

Αν οι ΑΕΑ κρίνουν ότι τα προϊόντα παρουσιάζουν σοβαρό κίνδυνο ή δεν πληρούν τις απαιτήσεις της νομοθεσίας, απαγορεύεται η διάθεσή τους στην αγορά της ΕΕ. Παρ' όλα αυτά, οι ΑΕΑ μπορούν επίσης να αποφασίσουν να τα καταστρέψουν ή να τα αχρηστεύουν με άλλο τρόπο, όταν το κρίνουν αναγκαίο και αναλογικό. Σε περίπτωση απαγόρευσης της εισαγωγής, οι τελωνειακές αρχές επισημαίνουν στο εμπορικό τιμολόγιο, ή σε οποιοδήποτε άλλο συνοδευτικό έγγραφο ή στο ηλεκτρονικό σύστημα ότι η εισαγωγή του προϊόντος απαγορεύεται επειδή είναι επικίνδυνο ή λόγω μη συμμόρφωσής του. Παρόλο που οι ΑΕΑ λαμβάνουν την τελική απόφαση σχετικά με τη δράση που πρέπει να αναληφθεί, είναι προφανές ότι οι τελωνειακές αρχές θα διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην πρόληψη της εισόδου στην αγορά της Ευρωπαϊκής Ένωσης επικίνδυνων ή μη συμμορφούμενων προϊόντων.

3.3. Κυριότερες υποχρεώσεις των οικείων οικονομικών φορέων⁹

Ο **κατασκευαστής** είναι, κατά κανόνα, ο μόνος οικονομικός φορέας που είναι αρμόδιος για την κατασκευή ή/και τον σχεδιασμό του προϊόντος σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία της ΕΕ ή, εφόσον υφίσταται, κάθε άλλη ισχύουσα διάταξη.

Για ένα εισαγόμενο προϊόν, ο **εισαγωγέας** διαδραματίζει σημαντικό ρόλο, καθώς φέρει την ευθύνη του προϊόντος που πρόκειται να διαθέσει στην αγορά της ΕΕ. Ως εκ τούτου, οφείλει να διαθέτει στην αγορά της ΕΕ μόνο ασφαλή ή συμμορφούμενα προϊόντα. Επιπλέον, πριν από τη διάθεση ενός προϊόντος στην αγορά, διασφαλίζει ότι:

- έχει διενεργηθεί η κατάλληλη αξιολόγηση της συμμόρφωσης
- ο κατασκευαστής έχει καταρτίσει κατάλληλη τεχνική τεκμηρίωση, και
- το προϊόν φέρει τη σχετική σήμανση συμμόρφωσης, όπως η σήμανση CE, εφόσον απαιτείται.

Ο εισαγωγέας αναφέρει στο προϊόν (στη συσκευασία ή στα συνοδευτικά έγγραφα) το όνομα, την καταχωρισμένη εμπορική επωνυμία του ή το καταχωρισμένο εμπορικό σήμα του και τη διεύθυνση επικοινωνίας.

Ενημερώνει τον κατασκευαστή και τις ΑΕΑ αν γνωρίζει ότι το προϊόν παρουσιάζει σοβαρό κίνδυνο και λαμβάνει, αν είναι δυνατόν, τα κατάλληλα μέτρα (ανάκληση της θέσης σε ελεύθερη κυκλοφορία, διορθωτικά μέτρα, άλλο τελωνειακό καθεστώς).

⁸ Το άρθρο 27 παράγραφος 1 προβλέπει το είδος των προς διενέργεια ελέγχων σχετικά με τα χαρακτηριστικά του προϊόντος, δηλ. ελέγχους τεκμηρίωσης, φυσικούς και εργαστηριακούς ελέγχους.

⁹ Βλ. άρθρο R2, R3 και R4 της απόφασης 768/2008 σχετικά με την εμπορία προϊόντων, η οποία δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ αριθ. L 218 της 13.08.2008, σελ. 82.

Συνεργάζεται με τις αρμόδιες αρχές και θέτει στη διάθεσή τους, κατόπιν αιτιολογημένης αιτήσεως, όλες τις πληροφορίες και την τεκμηρίωση που αποδεικνύουν την ασφάλεια ή τη συμμόρφωση των προϊόντων.

3.4 Διευκρίνιση σχετικά με την περίοδο των «τριών εργάσιμων ημερών» που αναφέρεται στο άρθρο 28 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 765/2008

Εάν, εντός τριών εργάσιμων ημερών από την αναστολή της θέσης σε ελεύθερη κυκλοφορία, οι ΑΕΑ δεν έχουν κοινοποιήσει στις τελωνειακές αρχές τη λήψη μέτρων, το προϊόν πρέπει να τεθεί σε ελεύθερη κυκλοφορία με την προϋπόθεση ότι πληρούνται όλες οι υπόλοιπες απαιτήσεις και διατυπώσεις που αφορούν την εν λόγω θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία.

Λόγω των πολύ περιορισμένων χρονικών περιθωρίων, θα πρέπει να εξασφαλιστεί ότι η κοινοποίηση και, ανάλογα με την περίπτωση, τα δείγματα ή φωτογραφίες του προϊόντος φθάνουν αμέσως στις ΑΕΑ που είναι αρμόδιες για το εν λόγω προϊόν σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 765/2008.

Η όλη διαδικασία από την αναστολή έως τη θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία ή την απαγόρευση των προϊόντων από τις τελωνειακές αρχές θα πρέπει να ολοκληρωθεί χωρίς καθυστέρηση για να αποφευχθεί η δημιουργία εμποδίων στο νόμιμο εμπόριο, αλλά δεν είναι απαραίτητο να έχει ολοκληρωθεί εντός τριών εργάσιμων ημερών. Η αναστολή της θέσης σε ελεύθερη κυκλοφορία μπορεί να εξακολουθήσει να ισχύει για όσο χρόνο απαιτείται για τη διενέργεια από τις ΑΕΑ των κατάλληλων ελέγχων για τα προϊόντα και τη λήψη της τελικής απόφασης. Οι ΑΕΑ πρέπει να διασφαλίζουν ότι η ελεύθερη κυκλοφορία των προϊόντων δεν περιορίζεται πέραν των προβλεπόμενων από την κοινοτική νομοθεσία εναρμόνισης ή κάθε άλλη σχετική νομοθεσία της ΕΕ.

Στην περίπτωση αυτή, οι ΑΕΑ κοινοποιούν στις τελωνειακές αρχές εντός των τριών αυτών εργάσιμων ημερών ότι η τελική απόφασή τους σχετικά με τα εμπορεύματα εκκρεμεί. Η θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία παραμένει σε αναστολή μέχρις ότου ληφθεί η τελική απόφαση από τις ΑΕΑ. Η κοινοποίηση αυτή παρέχει στις τελωνειακές αρχές τη δυνατότητα να παρατείνουν την αρχική περίοδο αναστολής. Τα εμπορεύματα θα παραμείνουν υπό τελωνειακή επιτήρηση ακόμη και αν επιτραπεί από τις τελωνειακές αρχές η αποθήκευσή τους σε άλλο μέρος.